

Organ- och vävnadsdonation

2018-01-15. Regeringskansliet. Ny utredning om organdonation på gång.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/regeringen-inrattar-nationellt-donationsframjande-centrum/>

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1008898?programid=4540>

Utredning om donations- och transplantationsfrågor. SOU 2015:84

<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2015/09/sou-201584/>

Smer om organ- och vävnadsdonation. Bl.a. om etiska aspekter.

<http://www.smer.se/teman/organdonation/>

Några fall

Fall 1. Papperslös byggarbetare bedöms som potentiell donator (2015).

En arbetare, ”papperslös” från utlandet kommer in med ambulans. Han har fallit på en byggarbetsplats och slagit i huvudet. Han är medvetslös vid ankomst. Han intuberas. Diagnos: TBI och sannolik inklämning. Samma dag bedöms mannen som potentiell organdonator.

Dag 2. Dagen efter lyckas man kontakta anhöriga som vill veta vem som ska betala för hemtransporten av den avlidne.

Dag 3. Efter ytterligare en dag kontaktar man 2 bröder som finns utomlands. De informeras och tillfrågas om organdonation. Bröderna tror att mannen skulle vilja donera. Återigen för anhöriga fram frågan om finansieringen av hemtransport av den avlidne. Mannen dödförklaras denna dag.

Dag 4. Dagen efter är 2 bröder på plats. De säger OK till organdonation efter ett telefonsamtal med modern i utlandet. Vårdpersonal tolkar. Organdonationen genomförs. Frågan om det var rätt att använda en papperslös arbetare som donator dyker upp.

Fall 2. Klagomål till Patientnämnden (2017).

En man kom till en akutmottagning med ambulans. Han hade svåra besvär med huvudvärk, andning och ljud. Ingen röntgen gjordes och mannen skickades hem. Dagen efter uppsökte han akutmottagningen igen. Personalen bedömde inte hans tillstånd som akut och informerade att det var 10 timmars väntetid till röntgen. Han valde därför att åka hem. Näst kommande dag sökte han vård på vårdcentralen som skrev remiss till röntgen. Det visade sig att mannen hade en hjärnblödning och artärbräck. Han opererades och under operationen skadades ytterligare ett kärl och han fortsattes i koma. Mannen förklarades därefter hjärndöd och de livsuppehållande

åtgärderna avbröts. De närstående kontaktades och fick kort veta att de hade endast 24 timmar att ta farväl då mannen hade bedömts som donator.

De närstående uppfattar inte att allt har gått rätt till och nu vill de få svar på många frågor.

Debatt

"Anhörigveto försvårar organdonation". En debattartikel skriven av Kjell Barlov, specialist i obstetrik och gynekologi, Ystad. Lakartidningen.se 2017-11-28.

<http://lakartidningen.se/Opinion/Debatt/2017/11/Anhorigveto-forsvarar-organdonation/>

Fler artiklar

Zeiler K. et al. The ethics of non-heart-beating donation: how new technology can change the ethical landscape. 2008 Jul;34(7):526-9. doi: 10.1136/jme.2007.021568.

<http://jme.bmj.com/content/34/7/526.long>

Söderlind K. Elektiv ventilation av potentiella donatorer – behov av etisk reflexion och riktlinjer. Lakartidningen Nr 19. 2004. Volym 101.

<http://www.lakartidningen.se/OldPdfFiles/2004/28575.pdf>

Ottosson J.O. Etiska problem vid organdonation. Lakartidningen Nr 13 2001 Volym 98.

<http://www.lakartidningen.se/OldArticlePdf/#!/2001/22671>

Organdonation och religion.

Australian Government Organ and Tissue Authority.

http://www.donatelife.gov.au/sites/default/files/Religion_facts.pdf

NHS. <https://www.organdonation.nhs.uk/faq/religion/>